

**WEWNĄTRZSKOLNY
SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SKOLE PODSTAWOWEJ nr 4 im. GENERAŁA STEFANA
„GROTA” ROWECKIEGO W MRAĞOWIE**

Doradca zawodowy
mgr Sebastian Kozłowski

ROK SZKOLNY 2022/2023

Spis treści

1. Podstawy prawne.	3
2. Założenia Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.	3
3. Cele ogólne Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	3
4. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia dzieci i uczniów.	4
1) Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych	4
2) Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych	5
3) Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych	5
4) Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych	6
5. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym	7
1) Dyrektor:	7
2) Doradca zawodowy:	7
3) Wychowawcy:	8
4) Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):	8
5) Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:	8
6) Nauczyciel-bibliotekarz:	8
7) Inne osoby zatrudnione w szkole. np. pielęgniarka:	8
8) Dodatkowo zadania nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego:	9
6. Sojusznicy – sieć współpracy	10
7. Terminy realizacji działań to cały rok szkolny 2021/2022.	10
8. Formy i metody pracy doradczej:	10
1) Formy adresowane do uczniów:	10
2) Formy adresowane do rodziców uczniów:	11
3) Formy adresowane do nauczycieli:	11
4) Metody pracy doradczej:	11
5) Tematyka działań i osoby odpowiedzialne	11
9. Tematyka działań	13
1) Proponowana tematyka zajęć wychowania przedszkolnego.	13
2) Proponowana tematyka zajęć dla klas I-III szkoły podstawowej	14
3) Proponowana tematyka zajęć dla klas IV-VI szkoły podstawowej	15
4) Proponowana tematyka zajęć dla klas VII -VIII szkoły podstawowej jest zawarta w Programie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII Szkoły Podstawowej nr 4 w Mrągowie w roku szkolnym 2021/2022.	16

10.	Przewidywane rezultaty (efekty) i korzyści z realizacji WSDZ:	16
1)	Dla uczniów i rodziców:	16
2)	Dla szkoły:	17
3)	Dla środowiska lokalnego:	17
11.	Ocena i ewaluacja	17

1. Podstawy prawne.

Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w dokumentach:

- 1) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo oświatowe, (Dz.U. 2017 poz. 59)
- 2) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, (Dz.U. 2017 poz. 60);
- 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, (Dz.U. 2017 poz. 703);
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- 5) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669);
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej)z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U . z dnia 20.02.2019r. poz. 325)

2. Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, zwany dalej WSDZ, obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać szkołę ponadpodstawową, ma plany na przyszłość.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- 1) wybór zawodu nie jest pojedynczym aktem – to długotrwały proces stanowiący sekwencje decyzji podejmowanych przez wiele lat;
- 2) na wybór zawodu składają się: wiedza na temat własnych predyspozycji i umiejętności, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- 3) preferencje edukacyjne i zawodowe są zależne od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności) i zewnętrznych człowieka (doświadczenia, otoczenie społeczne);
- 4) szkoła podstawowa obok rodziny stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji edukacyjnych uczniów;
- 5) działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny.

W roku szkolnym 2020/2021 treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, w klasach VII i VIII dodatkowo na 10 godzinnych zajęciach z doradztwa zawodowego, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w wyjściach i wycieczkach, w spotkaniach i imprezach edukacyjnych związanych z wyborem szkoły ponadpodstawowej i poznawaniem zawodów.(zakładając zniesienie restrykcji związanych z pandemią)

3. Cele ogólne Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Celem preorientacji zawodowej **w oddziałach przedszkolnych** jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

Celem orientacji zawodowej **w klasach I–III** szkoły podstawowej jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej **w klasach IV–VI** jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności.

Celem doradztwa zawodowego **w klasach VII–VIII** szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

4. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia dzieci i uczniów.

1) Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

2) Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

3) Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

4) Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje

wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

5. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Poniżej przedstawiono zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

1) Dyrektor:

- a) odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- b) współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- c) wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- d) zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- e) organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

2) Doradca zawodowy:

- a) określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- b) pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- c) prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- d) wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- e) prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów.
- f) systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- g) planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- h) gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- i) organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- j) współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- k) wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- l) gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- m) współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

- n) Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej.

3) Wychowawcy:

- a) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- b) eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- c) włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- d) realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- e) wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- f) współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- g) współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

4) Nauczyciele (*poniżej w tabeli zadania nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego):

- a) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- b) eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- c) współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- d) przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- e) prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- f) organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- g) współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

5) Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- a) włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- b) organizują w sali kąciki zawodoznawcze;
- c) rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- d) wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- e) udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

6) Nauczyciel-bibliotekarz:

- a) współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- b) opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- c) włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

7) Inne osoby zatrudnione w szkole. np. pielęgniarka:

- a) współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- b) udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;

- c) organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

8) *Zadania nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego:

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera. Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych.
Nauczyciel zajęć komputerowych	Prowadzi naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, pomaga uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół, wyjaśnia organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczy komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentuje sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdraża do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.
Nauczyciele języka polskiego	Omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.
Nauczyciele matematyki	Uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości, rachunkowości, bankowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.
Nauczyciele języków obcych	Zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkuzdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.
Nauczyciele przyrody, biologii	Omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.
Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie	Informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego.

Program Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego rok szkolny 2022/2023

	Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.
Nauczyciele wychowania fizycznego	Omawiają trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.
Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie	Prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.
Nauczyciele etyki	Przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, etykę zawodową, pomagają tworzyć uczniom ich własne systemy wartości. Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej
Nauczyciel muzyki	Zapoznaje uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazuje wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczy gry na instrumentach.
Nauczyciel plastyki	Zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury. Uczy korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.
Nauczyciel techniki i fizyki	Opisuje funkcje urządzeń technicznych, omawia kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczy posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.
Nauczyciel geografii	Może zaprosić do „podróży” przez pryzmat najpopularniejszych zawodów w danych okolicach, Tu sprawdzi się metoda projektu, w której wiedza teoretyczna o specyfice regionu, zasobach naturalnych będzie punktem wyjścia dla analiz konkretnego rynku pracy.

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

6. Sojusznicy – sieć współpracy

Wsparcie merytoryczne dla szkoły stanowią: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i centra kształcenia praktycznego.

Jednakże szkoła dodatkowo pozyskuje partnerów wspierających działania związane z doradztwem zawodowym. Są to instytucje, placówki, firmy, które mogą być angażowane w działania kierowane do trzech grup adresatów: uczniów, nauczycieli i rodziców.

7. Terminy realizacji działań to cały rok szkolny 2022/2023.

8. Formy i metody pracy doradczej:

1) Formy adresowane do uczniów:

- diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet;
- indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi);
- warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej;
- zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przezwyciężania stresu, asertywności;
- koła zainteresowań;

- zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze;
- realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy, urzędu pracy;
- tablica z informacjami na temat rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i ofercie edukacyjnej na terenie miasta, powiatu, województwa;
- udział w dniach otwartych w szkołach ponadpodstawowych;
- udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- działanie samorządu szkolnego.

2) Formy adresowane do rodziców uczniów:

- indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły;
- kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i Centrum Informacji Zawodowej na konsultacje z doradcą zawodowym;
- Zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów;
- udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (o zawodach przyszłości).

3) Formy adresowane do nauczycieli:

- tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą;
- śledzenie losów absolwentów;
- spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- spotkania z przedstawicielami lokalnych firm i zakładów pracy;
- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Centrum Informacji Zawodowej, Urząd Pracy.

4) Metody pracy doradczej:

- metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe) - wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu;
- drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról; metody plastyczne – komiksy, plakaty;
- metody audiowizualne - wykorzystanie internetu, jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne;
- filmy edukacyjne;
- gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne;
- trening komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty.

5) Sposoby realizacji działań i osoby odpowiedzialne

Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zajęcia zabawowe, odtwarzanie ról, odgrywanie scenek związanych z zawodami w klasach 0-1	Wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy
Zajęcia warsztatowe dotyczące preorientacji zawodowej, wczesnego rozpoznawania predyspozycji osobowościowych, zainteresowań w klasach 2-3	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, doradca zawodowy
Czasopisma, poradniki i informatory, artykuły na stronie internetowej szkoły, możliwość skorzystania z pracowni informatycznej	Wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotowi

Program Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego rok szkolny 2022/2023

<p>Udział uczniów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych, wyjazdy, edukacja teatralna. Organizowanie w szkole akcji i konkursów wspierających rozwijanie i prezentowanie własnych zainteresowań i talentów m.in. Bieg po wiedzę, Masz talent, Po prostu tańcz, Festyn Szkolny.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele świetlicy szkolnej</p>
<p>Spotkania ze szkolnym doradcą zawodowym - poradnictwo indywidualne, testy orientacji zawodowej, indywidualne rozmowy dotyczące poradnictwa zawodowego oraz na temat predyspozycji zawodowych uczniów</p>	<p>Pedagog, doradca zawodowy, psycholog</p>
<p>Informowanie o spotkaniach i udział uczniów w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych</p>	<p>Pedagog, doradca zawodowy, psycholog</p>
<p>Przeprowadzenie pogadarek zawodoznawczych w klasach, zajęcia realizowane w oparciu o scenariusze dla poszczególnych bloków tematycznych,</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog, psycholog, wychowawcy</p>
<p>Informacje o szkołach i zawodach (gazetki szkolne, tablica zawodoznawcza, internetowa baza informacyjna)</p>	<p>Doradca zawodowy, nauczyciele, bibliotekarze</p>
<p>Zajęcia związane z planowaniem przyszłości w ramach lekcji wychowawczych. Warsztaty dotyczące planowania kariery, w zakresie pokonywania stresu, organizowanie wycieczek zawodoznawczych</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog, wychowawcy klas</p>
<p>Rozpoznawanie planów edukacyjnych i zawodowych uczniów. Badanie ankietowe, sondaż diagnostyczny, wywiad. Rozmowy z wychowawcami, nauczycielami, rodzicami w zakresie wyboru zawodu, zainteresowań, kierunku kontynuowania kształcenia dla uczniów klas VIII szkół podstawowych -konsultacje indywidualne i spotkania poszczególnych klas z doradcą zawodowym dla uczniów klas VIII szkół podstawowych Analizowanie dokumentacji uczniów (opinie z poradni, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinie o stanie zdrowia determinujące wybór zawodu) Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej,</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy</p>
<p>Włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces doradztwa zawodowego. Wycieczki do zakładów pracy. Spotkania z przedstawicielami różnych ciekawych zawodów. Udział w edukacyjnych wizytach studyjnych w zakładach pracy – poznawanie określonych grup zawodowych, np. fryzjer, kosmetyczka, mechanik samochodowy, stolarz, sklep internetowy.</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog, psycholog</p>
<p>Spotkanie z rodzicami i uczniami klas ósmych, informacja o przebiegu rekrutacji do szkół ponadpodstawowych</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog, wychowawcy klas</p>
<p>Współpraca z Radą Pedagogiczną – ustalenie metod i form pracy zawodoznawczej w szkole</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog</p>

9. Tematyka działań

1) Proponowana tematyka zajęć wychowania przedszkolnego.

1. POZNANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – dziecko:

1.1 określa, co lubi robić:

- *Moje pierwsze portfolio*

1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań

- *Urządzamy kąciki zainteresowań*
- *Moje życie to pasja*

1.3 określa, co robi dobrze

- *Moje pierwsze portfolio*

1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych

- *Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”*

1.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej

- *Pokaz naszych zainteresowań*

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – dziecko:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie

- *Zobacz, jak wygląda świat*

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby

- *Praca dla innych*

- *Przewodnik po zawodach*

- *Wszyscy dla wszystkich*

- *Zielono mi!*

- *Zobacz, jak wygląda świat*

- *Wiem, kto pracuje w przedszkolu*

2.3 opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach

- *W zagadce ukryty jest zawód*

- *Wiem, kto pracuje w przedszkolu*

2.4 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...)

- *Co potrafią sprawne ręce*

- *W zagadce ukryty jest zawód*

- *Wszyscy dla wszystkich*

2.5 wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami, a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie

- *Moje życie to pasja*

2.6 podejmuje próby posługiwania przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny

- *Jestem twórcą!*

- *Co potrafią sprawne ręce*

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej)

- *Jak jest w szkole*

- *Gdy będę większy to...*

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć

- *U źródeł wiedzy!*

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać

- *Kim chcę zostać w przyszłości?*

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych

czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu

- *Mój pokój mój świat*
- *Urządzamy kąpiki zainteresowań*
- *Jak jest w szkole*
- *Plejada zainteresowań*

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach działań grupy)

- *Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”*

Scenariusze do zajęć dostępne na stronie: <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

2) Proponowana tematyka zajęć dla klas I-III szkoły podstawowej

1. POZNANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać

- *Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania*
- *Gala talentów – jesteśmy mistrzami!*
- *Fryderyk Chopin. Jak rozwijają się zainteresowania?*

1.2 prezentuje swoje zainteresowania na forum

- *Gala talentów – jesteśmy mistrzami!*
- *Brawo ja! Prezentacja własnych talentów*

1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi

- *Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania*
- *Fryderyk Chopin. Jak rozwijają się zainteresowania?*

1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach

- *Gala talentów – jesteśmy mistrzami!*

1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych

- *Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego*
- *Słodka matematyka*

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie

- *Kto buduje dom?*
- *Słodka matematyka*
- *Zawód moich rodziców*
- *Miasteczko zawodów*

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową

specyfikę pracy w wybranych zawodach

- *Trofea zawodowe. Poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy w...*
- *Kto buduje dom?*
- *W centrum handlowym*
- *Halo! Usterka! Szukam pomocy*
- *Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły*
- *Zawód moich rodziców*
- *W zwierzyńcu*
- *Moja mama wszystko potrafi*
- *Miasteczko zawodów*

2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach)

- *Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły*
- *Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?*

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje

- *W centrum handlowym*
- *Halo! Usterka! Szukam pomocy*
- *Zawody na celowniku*

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu

(rekomendujemy scenariusz z przykładowego programu preorientacji zawodowej dla przedszkola)

- *Moje życie to pasja*

2.6 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny

- *Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego*

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności

- *Miłośnik to ja i ty*
- *Po co się uczyć?*

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć

- *Miłośnik to ja i ty*

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich

- *Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem. Zapoznanie z różnymi źródłami informacji*

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić

- *Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?*

4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu

- *Jak zmieścić dzień w słoju?*
- *Słodka matematyka*

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą

- *W centrum handlowym*
- *Jutro pojedziemy daleko!*

Scenariusze do zajęć dostępne na stronie: <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

3) Proponowana tematyka zajęć dla klas IV-VI szkoły podstawowej

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

1.1 określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje

- *Ja – to znaczy kto?*

1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia

- *Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem*

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość *(rekomendujemy scenariusz z przykładowego programu orientacji zawodowej dla klas I–III szkoły podstawowej)*

- *Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego*

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców

- *Dzień Kreatywnych Pasjonatów*
- *Dzień Mistrza*

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach

- *Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych*

• *Cykl: Zawodowy Idol – składający się z trzech części: szablonu oraz dwóch przykładowych scenariuszy:*

— *szablon do samodzielnego przygotowania zajęć z cyklu*

— *Czy Picasso też był kiedyś dzieckiem?*

— *Czy płatki biegają przez płatki?*

- *Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów*

2.2 opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka

- *Po co mi ta praca?*

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe

- *Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych*

- *Wybieram ten zawód, bo...*

2.4 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny

- *I ty możesz zostać MacGyver'em*

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą

- *Jak oszczędzić pierwszy milion?*

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

3.1 wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki

- *Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?*
- *Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się*
- *Kolorowa podróż po świecie edukacji*
- *Umiejętności – od przeszłości do przyszłości*

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć

- *Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe*

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy

(rekomendujemy scenariusz z przykładowego programu doradztwa zawodowego dla klas VII–VIII szkoły podstawowej)

- *W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczymy*

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych

(rekomendujemy scenariusz z przykładowego programu orientacji zawodowej dla klas VII–VIII szkoły podstawowej)

- *Kim chcę zostać w przyszłości*

4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu

- *Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART!*

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio

(otoczenie) z jego osobą

(rekomendujemy scenariusz z przykładowego programu orientacji zawodowej dla klas I–III szkoły podstawowej)

- *W centrum handlowym*

Scenariusze do zajęć dostępne na stronie: <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

4) Proponowana tematyka zajęć dla klas VII -VIII szkoły podstawowej jest zawarta w Programie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII Szkoły Podstawowej nr 4 w Mrągowie w roku szkolnym 2021/2022.

10. Przewidywane rezultaty (efekty) i korzyści z realizacji WSDZ:

1) Dla uczniów i rodziców:

- dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców,
- świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe,

- kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów,
- mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy,
- pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci,
- przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.
-

2) Dla szkoły:

- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji,
- lepsze wyniki edukacyjne uczniów,
- zwiększenie konkurencyjności szkoły,
- realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.
- opracowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie diagnozowania predyspozycji, potrzeb zawodowych i zasobów odbiorców usług doradczych
- rozwijanie istniejących i tworzenie nowych metod i narzędzi wykorzystywanych w doradztwie zawodowym, z uwzględnieniem zróżnicowania potrzeb edukacyjnych osób uczących się

3) Dla środowiska lokalnego:

- zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę średnią,
- promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.
- włączanie rodziców/opiekunów uczniów do korzystania z doradztwa zawodowego przy kształtowaniu aspiracji edukacyjnych i zawodowych dzieci
- wdrażanie rozwiązań w zakresie wspierania procesów przejścia pomiędzy etapami kształcenia, w tym przejścia z systemu oświaty do kształcenia na poziomie wyższym oraz wejścia na rynek pracy

11. Ocena i ewaluacja

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszenia realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy. Wykorzystana zostanie do tego technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwala na długoterminowe planowanie działań.

Opracował :
Doradca Zawodowy
Sebastian Kozłowski